

Пояснения

към Междинен Консолидиран
Финансов Отчет на
"Сирма Груп Холдинг" АД
за периода, приключващ
на 30.09.2023 г.

Съдържание

1. Предмет на дейност	10
1.1. Разпределение на акционерния капитал	11
1.2. Органи на управление	12
2. Основа за изготвяне на междинния консолидиран финансов отчет	14
3. Промени в счетоводната политика	14
3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.	14
3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата	15
4. Счетоводна политика	15
4.1. Общи положения	15
4.2. Представяне на междинният консолидиран финансов отчет	15
4.3. База за консолидация	15
4.4. Бизнес комбинации	16
4.5. Сделки с неконтролиращи участия	17
4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия	17
4.7. Въпроси, свързани с климата	18
4.8. Сделки в чуждестранна валута	19
4.9. Отчитане по сегменти	19
4.10. Приходи	20
4.10.1. Приходи, които се признават с течение на времето	20
4.10.2. Приходи, които се признават към определен момент	22
4.10.3. Приходи от отдаване под наем на имоти	23
4.10.4. Приходи от лихви и дивиденди	23
4.10.5. Приходи от финансиране	23
4.10.6. Активи и пасиви по договори с клиенти	23
4.11. Оперативни разходи	23
4.12. Разходи за лихви и разходи по заеми	24
4.13. Репутация	24
4.14. Нематериални активи	24
4.15. Имоти, машини и съоръжения	25
4.16. Лизинг	26
4.17. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения	27
4.18. Финансови инструменти	28
4.18.1. Признаване и отписване	28
4.18.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи	28
4.18.3. Последващо оценяване на финансовите активи	29
4.18.4. Обезценка на финансовите активи	29
4.18.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви	30

4.19.	Материални запаси	30
4.20.	Данъци върху дохода	31
4.21.	Пари и парични еквиваленти	32
4.22.	Собствен капитал и резерви	32
4.23.	Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите	32
4.24.	Провизии, условни пасиви и условни активи	32
4.25.	Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика	33
4.25.1.	Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност	33
4.25.2.	Отсрочени данъчни активи	34
4.25.3.	Срок на лизинговите договори	34
4.25.4.	Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори	34
4.26.	Несигурност на счетоводните приблизителни оценки	34
4.26.1.	Обезценка на нефинансови активи и репутация	34
4.26.2.	Полезен живот на амортизируеми активи	35
4.26.3.	Материални запаси	35
4.26.4.	Измерване на очакваните кредитни загуби	35
4.26.5.	Задължение за изплащане на дефинирани доходи	35
5.	База за консолидация	36
5.1.	Инвестиции в дъщерни предприятия	36
6.	Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	39
7.	Дългосрочни финансови активи	40
8.	Отчитане по сегменти	40
9.	Репутация	41
10.	Имоти, машини и съоръжения	42
11.	Нематериални активи	44
12.	Отсрочени данъчни активи и пасиви	54
13.	Материални запаси	55
14.	Търговски и други вземания	55
15.	Предплащания и други активи	55
16.	Пари и парични еквиваленти	55
17.	Предоставени заеми	56
18.	Собствен капитал	56
18.1.	Акционерен капитал	56
18.2.	Премиен резерв	57
18.3.	Други резерви	57
19.	Провизии	57
20.	Възнаграждения на персонала	58

20.1.	Разходи за персонала	58
20.2.	Пенсионни и други задължения към персонала	58
21.	Получени заеми	58
22.	Задължения по лизингови договори	60
23.	Търговски и други задължения	60
24.	Приходи от договори с клиенти	61
25.	Други приходи	62
26.	Печалба от продажба на нетекущи активи	62
27.	Разходи за материали	62
28.	Разходи за външни услуги	63
29.	Други разходи	63
30.	Капитализирани разходи	64
31.	Финансови приходи и разходи	64
32.	Доход/загуба на акция	64
33.	Сделки със свързани лица	64
	Сделки с дъщерни и други свързани лица	65
	Сделки с ключов управленски персонал	65
34.	Разчети със свързани лица в края на периода	65
35.	Безналични сделки	66
36.	Условни активи и условни пасиви	66
37.	Категории финансови активи и пасиви	67
38.	Рискове, свързани с финансовите инструменти	67
38.1.	Анализ на пазарния риск	68
38.1.1.	Валутен риск	68
38.1.2.	Лихвен риск	68
38.2.	Анализ на кредитния риск	68
38.3.	Анализ на ликвидния риск	69
39.	Политика и процедури за управление на капитала	70
40.	Събития, настъпили след датата на междинния консолидиран финансов отчет	71

Пояснения към междинен консолидиран финансов отчет

1. Предмет на дейност

Дружеството майка „Сирма Груп Холдинг“ АД има за основна дейност придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за ползване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва, организиране на счетоводното отчитане и съставяне на финансови отчети по реда на закона за счетоводство. дружеството може да извършва и собствена търговска дейност, която не е забранена от закона. „Сирма Груп Холдинг“ АД е регистрирано като акционерно дружество в България на 25.04.2008 г.. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 200101236.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е България, област София (столица), община Столична, гр. София, 1784, район р-н Младост, бул. Цариградско шосе, No 135.

Акциите, издадени от Дружеството са регистрирани на Българската фондова борса.

Акционерният капитал на дружеството е в размер на 59 360 518 лв., разпределен на 59 360 518 броя безналични поименни акции с номинална стойност 1 лв.

Капиталът на Дружеството е бил променен през годините, както следва:

Дата	Размер на капитала
30.10.2015 г.	59 360 518 лв.
23.10.2014 г.	49 837 156 лв.
22.10.2010 г.	73 340 818 лв.
15.10.2008 г.	77 252 478 лв.
25.4.2008 г.	50 000 лв.

Капиталът на дружеството е внесен 100%.

Непаричните вноски в капитала на Дружеството са, както следва:

- Софтуер, представляващ 29 (двадесет и девет) софтуерни модула в размер на 61 555 838 лв.
- 81 960 броя обикновени поименни акции от капитала на "Сирма Груп" АД, дружеството регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 040529004 в размер на 11 734 980 лв.
- Недвижими имоти - Етаж 3 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 796, 50кв.м., съгл. Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 126, том I, рег. N 4551, дело N 116 от 23.04.2003г. и Етаж 5 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. "Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 281,81 кв.м., съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 86, том 4, рег. N 10237, дело N 592 от 23.12.2004 г. общо в размер на 3 911 660 лв.

1.1. Разпределение на акционерния капитал

Към 30.09.2023 г. разпределението на акционерния капитал на „Сирма Груп Холдинг“ АД е, както следва:

	30.09.2023	30.06.2023
Акционерен капитал (хил. лв.)	59 361	59 361
Брой акции (номинал 1.00 лев)	59 360 518	59 360 518
Общ брой на регистрираните акционери	1 043	1 057
Юридически лица	39	40
Физически лица	1 004	1 017
Брой акции, притежавани от юридически лица	6 942 645	6 266 266
% на участие на юридически лица	11,70%	10,56%
Брой акции, притежавани от физическите лица	52 417 873	53 094 252
% на участие на физически лица	88,30%	89,44%

Разпределението на капитала по акционери, вкл. преразпределението на участието (нормализиран % участие в капитала) е, както следва:

Акционери	Брой акции към 30.09.2023	Брой акции към 30.06.2023	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	% от капиталовите права*
Георги Първанов Маринов	5 380 748	5 380 748	1 лв.	5 380 748 лв.	9,06%	9,32%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	4 965 753	1 лв.	4 965 753 лв.	8,37%	8,60%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,23%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,14%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,48%
Иво Петров Петров	3 531 992	4 013 920	1 лв.	3 531 992 лв.	5,95%	6,12%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,39%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,77%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,73%
Емилиана Илиева Илиева	1 985 209	1 985 209	1 лв.	1 985 209 лв.	3,34%	3,44%
Деян Николов Ненов	1 790 748	1 790 748	1 лв.	1 790 748 лв.	3,02%	3,10%
Атанас Костадинов Киряков	1 487 524	1 487 524	1 лв.	1 487 524 лв.	2,51%	2,58%
Явор Людмилов Джонев	1 292 746	1 292 746	1 лв.	1 292 746 лв.	2,18%	2,24%
Росен Иванов Маринов	1 265 795	1 265 795	1 лв.	1 265 795 лв.	2,13%	2,19%
ДФ Адванс Инвест	971 345	411 895	1 лв.	971 345 лв.	1,64%	1,68%
Петър Николаев Коняров	872 803	872 803	1 лв.	872 803 лв.	1,47%	1,51%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,49%
УПФ „Доверие“ АД	802 126	802 126	1 лв.	802 126 лв.	1,35%	1,39%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,29%
Асен Крумов Нелчинов	641 349	641 349	1 лв.	641 349 лв.	1,08%	1,11%
Други	12 703 721	12 781 243	1 лв.	12 703 721 лв.	21,40%	19,22%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

*Процент от капиталовите права представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

Към 30.09.2023 г. общият размер на изкупените собствени акции на Групата е 1 603 346 броя акции (2,70% от капитала на „Сирма Груп Холдинг“ АД) в размер на 1 589 295,50 лв., разпределен както следва:

- Към 30.09.2023 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД притежава 1 570 407 бр. (30.06.2023 г. – 1 539 746 бр.) собствени акции с номинална стойност 1 570 407 лв. На 25.01.2023 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 1 398 900 свои акции на средна цена от 0,71 лева за акция, на обща цена от 993 219 лева. На 27.06.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 50 000 свои акции на средна цена от 0,677638 лева за акция на обща цена от 33 881,92 лева. На 28.06.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 6 000 свои акции на средна цена от 0,65 лева за акция на обща цена от 3 900 лева. На 03.08.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 30 661 свои акции на средна цена от 0,70 лева за акция на обща цена от 21 462,70 лева.

- „Ес Ей Ай“ АД („Онтотекст“ АД) притежава 550 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 643,50 лв. Дружеството няма новопридобити собствени акции през отчетния период.
- „Сирма Солюшънс“ АД притежава 32 389 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 18 245 лв. Дружеството няма новопридобити собствени акции през отчетния период.

Акционерите, притежаващи над 5% от капитала на дружеството са:

Акционери	Брой акции към 30.09.2023	% от капитала	% от капиталовите права
Георги Първанов Маринов	5 380 748	9,06%	9,32%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	8,37%	8,60%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,23%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	8,14%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,48%
Иво Петров Петров	3 531 992	5,95%	6,12%

Акционери	Брой акции към 30.06.2023	% от капитала	% от капиталовите права
Георги Първанов Маринов	5 380 748	9,06%	9,31%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	8,37%	8,59%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,22%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	8,13%
Иво Петров Петров	4 013 920	6,76%	6,95%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,47%

1.2. Органи на управление

„Сирма Груп Холдинг“ АД е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите.

Съветът на директорите към 30.09.2023 г. включва следните членове:

- Чавдар Велизаров Димитров
- Цветан Борисов Алексиев
- Атанас Костадинов Киряков
- Георги Първанов Маринов
- Веселин Анчев Киров
- Йордан Стоянов Недев
- Явор Людмилов Джонев – независим член
- Мартин Веселинов Паев – независим член
- Пейо Василев Попов – независим член

Мандатът на Съвета на директорите се определя в 2 години от датата на вписване.

Мандатът на настоящия Съвет на директорите е до 07.07.2024 г.

Дружеството се представлява от изпълнителния директор - Цветан Борисов Алексиев.

Към Съвета на директорите са изградени следните Комитети:

- Комитет по инвестициите и риска;
- Комитет по възнагражденията – вътрешен орган, който не е избран от ОСА;
- Комитет по оповестяване на информацията;
- Одитен комитет.

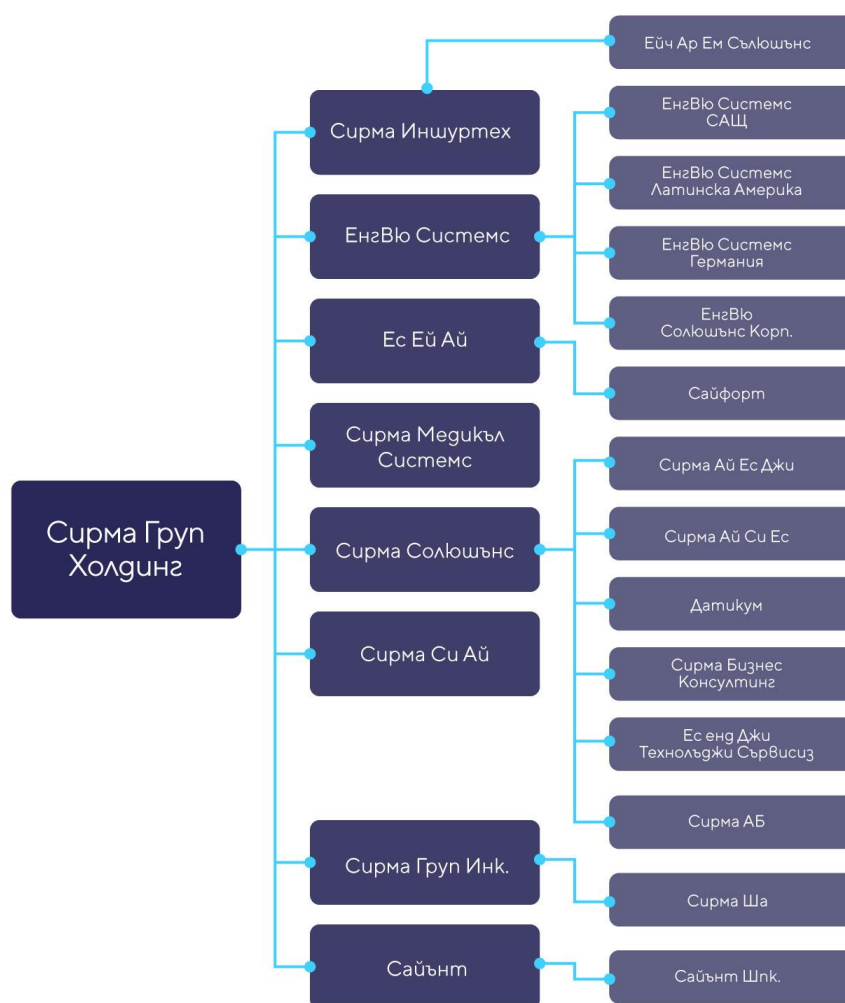
Участието на членовете на СД в капитала на дружеството е, както следва:

Акционери	Брой акции към 30.09.2023	Брой акции към 30.06.2023	Номинал	Стойност	% в капитала към 30.09.2023	% от капиталовите права към 30.09.2023
Георги Първанов Маринов	5 380 748	5 380 748	1 лв.	5 380 748 лв.	9,06%	9,32%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	4 965 753	1 лв.	4 965 753 лв.	8,37%	8,60%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,23%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,14%
Атанас Костадинов Киряков	1 487 524	1 487 524	1 лв.	1 487 524 лв.	2,51%	2,58%
Явор Людмилов Джонев	1 292 746	1 292 746	1 лв.	1 292 746 лв.	2,18%	2,24%
Мартин Веселинов Паев	126 720	126 720	1 лв.	126 720 лв.	0,21%	0,22%
Йордан Стоянов Недев	3 433	3 433	1 лв.	3 433 лв.	0,01%	0,01%
Пейо Василев Попов	100	100	1 лв.	100 лв.	0,0002%	0,0002%
Общо	22 708 596	22 708 596		22 708 596 лв.	38,26%	39,32%

През периода няма промяна в участието на членовете на СД в капитала на дружеството.

Организационна структура на групата Сирма

Структурата на Групата Сирма включва „Сирма Груп Холдинг“ АД като дружество – майка и посочените по-долу дружества, както следва:

Броят на персонала на Групата към 30 септември 2023 г. е 536 служители на трудов договор.

Информацията относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1

2. Основа за изготвяне на междинния консолидиран финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1609/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Междинният консолидиран финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия междинен консолидиран финансов отчет.

Междинният консолидиран отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие като са взети предвид ефектите на актуалната макроикономическа обстановка и възможните въздействия в краткосрочен план.

Ръководството е извършило анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще.

Към датата на изготвяне на настоящия междинен консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата, Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на междинния консолидиран финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от периода, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС.
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този междинен финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Финансови споразумения с доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - Втори стълб Моделни правила, в сила от 1 януари 2023 г., все още неприети от ЕС
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този междинен консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Междинният консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-долу.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения междинен консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на междинният консолидиран финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя междинният консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В междинният консолидиран отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет или прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През третото тримесечие на 2023 г. е представен един сравнителен период, защото Групата не прекласифицира позиции в междинния консолидирания финансов отчет.

4.3. База за консолидация

В междинния финансов отчет на Групата са консолидирани междинните финансови отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 30 септември 2023 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност

да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през периода, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакви неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен

дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното дружество, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерните дружества, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред “Печалба/ (Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал”. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от транзакции между Групата и нейните асоциирани предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Въпроси, свързани с климата

Рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за бизнес дейностите на Групата. Тези рискове включват физически рискове (дори ако рискът от физически щети е нисък поради дейността на дружеството и географското ѝ местоположение).

Групата се ангажира да намали въглеродния отпечатък на своите служители, като актуализира политиките си за командировки и сведе до минимум използването на въздушни превози. В допълнение се предприемат мерки по оптимизиране на потреблението на горива за отопление и транспорт, оптимизация на системите за отопление, вентилация, охлаждане, осветление, настройване на техниката (компютри, климатици) да се изключва автоматично, стимулиране на провеждането на срещи, дискусии и обучения от разстояние, осигуряване на оборудване за телеконференции, за да се избегнат честите бизнес пътувания и други.

Както и в края на предходния период, така и към 30 септември 2023 г. Групата не е идентифицирала значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат негативно и съществено влияние върху междинния консолидиран финансов отчет. Ръководството непрекъснато оценява въздействието на свързаните с климата въпроси.

При определяне на финансовото състояние на Групата към 30.09.2023 г., въпросите, свързани с климата са били разглеждани и взети под внимание при извършване на тестовете за обезценка,

оценка на полезния живот на дълготрайните материални и нематериални активи и инвестиционните имоти, но не са оказали пряк ефект.

4.8. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал. При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления, признати в собствения капитал, се рекласифицират в печалбата или загубата и се признават като част от печалбата или загубата от продажбата. Репутацията и корекциите, свързани с определянето на справедливи стойности към датата на придобиване, се третират като активи и пасиви на чуждестранното предприятие и се преизчисляват в български лева по заключителния курс.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.9. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Оперативните сегменти в групата са следните: Интелигентна еволюция на организациите, Финансов сегмент и Системна интеграция. Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения;
- разходите за научно-изследователска дейност относно нови стопански дейности; и

които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.10. Приходи

Основните приходи, които Групата генерира са свързани с от продажби на услуги и стоки, приходи от лихви, приходи от съучастия, приходи от финансиране и други приходи.

За да определят дали и как да признаят приходи, дружествата от Групата използват следните 5 стъпки:

- 1) Идентифициране на договора с клиент
- 2) Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3) Определяне на цената на сделката
- 4) Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5) Признание на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в консолидирания отчет за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в консолидирания отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Групата сключва и многокомпонентни сделки, обхващащи няколко продукти и услуги, например за доставка на телекомуникационен хардуер, софтуер и свързаното с тях/него следпродажбено обслужване.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни.

4.10.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Хардуер и софтуер

Приходите от продажбата на хардуер и софтуер за фиксирана сума се признават, когато Групата прехвърли контрола върху активите на клиента. Фактурите за прехвърлени стоки или услуги се издават при получаване на активите от клиента.

За самостоятелни продажби на телекомуникационен хардуер и / или софтуер, които не са нито персонализирани от Групата, нито подлежат на значителни интеграционни услуги, контролът се прехвърля в момента, в който клиентът приема неоспоримо доставката на стоките. Когато такива продукти са персонализирани или продадени заедно със значителни интеграционни услуги, стоките и услугите представляват едно комбинирано задължение за изпълнение, за което се счита, че контролът се прехвърля с течение на времето. Това е така, защото комбинираният продукт е уникален за всеки клиент (няма алтернативна употреба) и Групата има изпълнимо право на плащане за извършената до момента работа. Приходите от тези задължения за изпълнение се признават с течение на времето, когато се извършва персонализирането или интеграцията, като за оценка на напредъка се използва метода, отчитащ вложените ресурси. Тъй като разходите обикновено се извършват равномерно с напредването на работата и се считат за пропорционални на резултатите на Групата, методът, отчитащ вложените ресурси, отразява най-точно прехвърлянето на стоки и услуги на клиента.

За продажби на софтуер, които не са нито персонализирани от Групата, нито подлежат на значителни интеграционни услуги, срокът на лиценза започва от момента на доставката. За

продажби на софтуер, свързани със значителни услуги за персонализиране или интеграция, срокът на лиценза започва от началото на свързаните с него услуги. Групата поддържа програма за стимулиране на лоялни клиенти. За всеки изразходвани ХХХ лв., клиентите получават една точка за лоялност, която могат да използват, за да получат отстъпки при бъдещи покупки. Точките за лоялност се считат за отделно задължение за изпълнение, тъй като предоставят на клиентите материално право, което не биха получили по друг начин. Неизползваните точки ще изтекат, ако не бъдат използвани до две години. Групата разпределя цената на сделката между материалното право и другите задължения за изпълнение, определени в договор, на база на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Приходите от материалното право се признават на по-ранната от датата, на която клиентите са използвали точките и датата, на която те изтичат. Групата предоставя основна 1-годишна продуктова гаранция за своя телекомуникационен хардуер, независимо дали се продава самостоятелно или като част от интегрирана телекомуникационна система. Съгласно условията на тази гаранция, клиентите могат да върнат продукта за ремонт или замяна, ако той не работи в съответствие с публикуваните спецификации. Тези гаранции се отчитат съгласно МСС 37.

Следпродажбени услуги

Групата сключва договори за поддръжка на фиксирана цена и удължена гаранция със своите клиенти за срок от една до три години. Клиентите се задължават да заплатят предварително за всеки дванадесетмесечен период на обслужване, като съответните срокове за плащане са посочени във всеки един договор.

- Договори за поддръжка – Групата сключва договори със своите клиенти, за да извършва редовно планирани услуги по поддръжка на телекомуникационния хардуер, закупен от Групата. Приходите се признават във времето въз основа на съотношението между броя на часовете услуги за поддръжка, предоставени през текущия период, и общия брой часове, които се очаква да бъдат предоставени по всеки договор. Този метод най-добре представя прехвърлянето на услуги на клиента, тъй като: а) подробностите за услугите, които трябва да бъдат предоставени, са предварително определени от ръководството като част от публикуваната програма за поддръжка и б) Групата има дълга история на предоставяне на тези услуги на своите клиенти, което му позволява да направи надеждни оценки на общия брой часове, свързани с предоставянето на услугата.

Консултации и ИТ услуги

Групата предоставя консултантски услуги, свързани с проектирането на стратегии за телекомуникационни системи и ИТ сигурност. Приходите от тези услуги се признават на база време и материали, когато услугите се предоставят. Фактуриранията към клиентите се извършват ежеседмично на база напредъка на работата. Всички суми, които остават некоригирани в края на отчетния период, се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като вземания, тъй като се изисква само изтичане на време преди плащането на тези суми да бъде дължимо.

Групата предоставя и аутсорсинг на ИТ услуги, включително обработка на заплати в замяна на фиксирана месечна такса. Приходите се признават на база линейния метод за срока на всеки договор. Тъй като размерът на работата, която се изисква за изпълнение на тези договори, не се различава съществено всеки месец, линейният метод отразява вярно прехвърлянето на стоки или услуги.

Изграждане на телекомуникационни системи

Групата сключва договори за проектиране, разработване и инсталиране на телекомуникационни системи срещу фиксирана такса и признава свързаните приходи с течение на времето. Поради високата степен на взаимозависимост между различните елементи на тези проекти те се отчитат като едно задължение за изпълнение. Когато даден договор включва и обещания за извършване на услуги след продажбата, общата цена на сделката се разпределя за всяко от отделните задължения за изпълнение, които могат да бъдат идентифицирани по договора въз основа на тяхната относително самостоятелна продажна цена.

За да представи напредъка, с който Групата прехвърля контрола върху системите на клиента, и да установи кога и до каква степен приходите могат да бъдат признати, Групата измерва напредъка си към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение, като сравнява реалните вложените часове до момента с общите очаквани/планирани часове, необходими за проектиране, разработване и инсталиране на всяка система. Методът, отчитащ вложените работни часове, представя най-вярно прехвърлянето на стоки и услуги на всеки клиент поради способността/наличните ресурси на Групата да прави надеждни оценки за общия брой часове, необходими за изпълнение, произтичащи от неговия значителен исторически опит в изграждането на подобни системи.

В допълнение към фиксираната такса, някои договори включват бонус плащания, които Групата може да получи, като завърши даден проект преди определената дата на доставка. При започването на всеки договор Групата започва да оценява размера на бонуса, който трябва да получи, като използва подхода "най-вероятна сума". Впоследствие, тази сума се включва в оценката на цената на сделката от страна на Групата, само ако е много вероятно, че няма да настъпи съществено изменение/коригиране на приходи, след като се реши несигурността около бонуса. При извършването на тази оценка Групата взема предвид историческите си резултати от изпълнението на подобни договори, дали има достъп до трудовите и материални ресурси, необходими за спазването на договорената дата/договорените срокове за завършване, както и потенциалното въздействие на други разумно предвидими ограничения.

Повечето такива договорености включват подробни графици за плащане от страна на клиентите. Когато плащанията, получени от клиенти, надвишават приходите, признати до момента за конкретен договор, всяко превишение (договорно задължение) се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние като други пасиви.

Изграждането на телекомуникационни системи обикновено отнема 10-12 месеца от началото на проектирането до завършването на инсталацията. Тъй като периодът между плащането от страна на клиента и изпълнението ще бъде винаги една година или по-малко, Групата прилага практическата целесъобразна мярка съгласно МСФО 15.63 и не коригира обещаното възнаграждение за ефекта от значителния компонент на финансиране.

При получаване на тези договори Групата извършва редица допълнителни разходи, като например комисионни, платени на персонала по продажбите. Тъй като амортизационният период на тези разходи, ако те бъдат капитализирани, ще бъде по-малък от една година, Групата използва практическата целесъобразна мярка съгласно МСФО 15.94 и ги признава като текущ разход, когато те възникнат.

4.10.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на стоки в областта на компютърната техника, офис оборудване и софтуер. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки в областта на компютърната техника, офис оборудване и софтуер, които не са обвързани с договор за бъдеща сервисна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Дружеството прилага метод за измерване на вложените ресурси.

Предоставяне на услуги

Приходите от софтуерни услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

При признаване на приходите от предоставената услуга, дружеството прилага метод, отчитащи вложените ресурси.

4.10.3. Приходи от отдаване под наем на имоти

Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

4.10.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с предоставени депозити и заеми. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.10.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Групата за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсират Групата за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата (финансираня, правителствени дарения), представляват получена помощ от правителството, правителствени агенции и други подобни органи под формата на прехвърляне на ресурси към Групата в замяна на бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативната ѝ дейност. Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, могат да бъдат свързани с активи и свързани с приходи.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата се признават при наличие на приемлива гаранция, че Групата ще изпълни условия, свързани с тях и помощта ще бъде получена.

Групата е отговорила на условията и изискванията за изплащане на компенсация по тези мерки за запазване на заетостта. Приходите от правителствена помощ са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“.

4.10.6. Активи и пасиви по договори с клиенти

Групата признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Групата представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или Групата има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Групата признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Групата определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.11. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/ постигане на договора и разходи за изпълнение

на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.12. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.13. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.17 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.14. Нематериални активи

Нематериалните активи включват продукти от развойна дейност, програмни продукти, права върху софтуерни модули, разходи за придобиване на нематериални активи и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 5-20 години
- други 2-20 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Разходи за научно-изследователска дейност (или в научно-изследователска фаза по вътрешен проект) се признават като разходи в момента на възникването им.

Разходите, които могат да бъдат отнесени директно към фазата на разработване на нематериален актив, се капитализират, ако отговарят на следните критерии:

- Завършването на нематериалния актив е технически изпълнимо, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- Групата възнамерява да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- Групата има възможност да използва или да продаде нематериалния актив;
- Нематериалният актив ще генерира вероятни бъдещи икономически ползи. Освен това съществува пазар за продукцията на нематериалния актив или за самия нематериален актив или ако той ще се използва в дейността на Групата, ще генерира икономически ползи;
- Налични са адекватни технически, финансови и други ресурси за приключване на развойната дейност и за ползването или продажбата на нематериалния актив;
- Разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване, могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по разработването на нематериални активи, които не отговарят на тези критерии за капитализиране, се признават в момента на възникването им.

Разходите, директно отнесени към фазата на развойна дейност, включват разходи за заплати и социални осигуровки, разходи за външни услуги и разходи за амортизации. Вътрешно създадените нематериални активи се оценяват последващо както закупените нематериални активи. Преди завършването на проекта по развойна дейност активите се тестват за обезценка, както е описано в пояснение 4.17.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.15. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на договори за лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• сгради	50 години
• машини	3-8 години
• транспортни средства	4 години
• стопански инвентар	7,5 години
• компютри	2-5 години
• други	7,5 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.16. Лизинг

Групата като лизингополучател

За новите договори Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или

изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва приложимия лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчети краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Групата. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Групата, а не от съответния лизингодател.

Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.17. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица,

генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.18. Финансови инструменти

4.18.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.18.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;

- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред Други разходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.18.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Процентите на очакваните загуби се основават на профилите на плащанията за продажби, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат вземанията. Групата е определила БВП и равнището на безработица на страните, в които продава своите стоки и услуги, като най-важните фактори и съответно коригира историческите загуби въз основа на очакваните промени в тези фактори.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства, търговските и другите вземания.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.18.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

Групата обезценява с 50% стойностите, които са с изтекъл срок от 180 до 365 дни и със 100% - стойностите, които са с изтекъл срок повече от 365 дни.

4.18.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.19. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или

производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.20. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.21. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой, парични средства по банкови сметки и други.

4.22. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Обратно изкупените собствени акции включват обратно изкупени акции от физически лица в дружествата „Сирма Солюшънс“ АД и „Ес Ей Ай АД“ АД („Онтотекст“ АД).

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на акционерен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват законови резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрита загуба от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.23. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно сročността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е

разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност

Ръководството контролира вътрешните проекти за научно-изследователска и развойна дейност, използвайки система за управление на проекти. Значима преценка е необходима при разграничаването на научно-изследователската от развойната фаза. Разходите за развойна дейност се признават като актив, когато отговарят на всички критерии, докато разходите за научно-изследователска дейност се отразяват в момента на възникването им.

За разграничаването на научно-изследователската фаза на даден проект от развойната дейност, счетоводната политика на Групата изисква подробна прогноза за продажбите или намаляването на разходи, които се очаква да се реализират от нематериалния актив. Прогнозата се включва в общата бюджетна прогноза, когато капитализацията на разходите за развойна дейност започне. По този начин се гарантира, че управленското счетоводство, тестовете за обезценка и осчетоводяването на вътрешно създадените нематериални активи се базира на едни и същи данни.

Ръководството на Групата също съблюдава дали разходите за развойна дейност продължават да отговарят на критериите за признаване. Това е необходимо, тъй като успешната пазарна реализация на разработвания продукт е несигурна и може да подлежи на бъдещи технически проблеми след момента на признаване.

4.25.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.25.3. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

4.25.4. Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Групата не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък се признава, когато възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.17). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 30 септември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 10 и пояснение 11. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.26.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.26.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.26.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 400 хил. лв. за 2022 г. се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува особено по отношение на актюерските допускания, която може да варира значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Инвестиции на „Сирма Груп Холдинг“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	30.09.2023	30.09.2023	31.12.2022	31.12.2022
			хил. лв.	% участие*	хил. лв.	% участие*
„Сирма Солюшънс“ АД	България	Софтуерни услуги	39 686	100%	39 686	100%
„Ес Ей Ай“ АД (Онтотекст АД)	България	Софтуерни услуги	17 865	100%	17 865	100%
„Сайънт“ АД	България	Софтуерни услуги	14 076	100%	10 237	80,00%
Сирма Груп Инк.	САЩ	Софтуерни услуги	3 471	76,30%	3 471	76,15%
„Сирма Иншуртех“ АД	България	Софтуерни услуги	914	55,00%	914	55,00%
„Сирма Си Ай“ АД	България	Софтуерни услуги	106	80,00%	106	80,00%
„Сирма Медикъл Системс“ АД	България	Софтуерни услуги	66	66,00%	66	66,00%
„ЕнгВю Системс София“ АД	България	Софтуерни услуги	50	72,90%	50	72,90%

*Процента на участие представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

На 03.04.2023 г. бе сключена сделка за изкупуване на оставащите акции в дъщерното дружество на „Сирма Груп Холдинг“ АД – „Сайънт“ АД, както следва:

- Дъщерно дружество, чиито акции са обект на изкупуване: „Сайънт“ АД;
- Дружество, което изкупува акциите: „Сирма Груп Холдинг“ АД;
- Размер на миноритарния пакет, обект на покупка: 22,20% от капитала на „Сайънт“ АД, разпределен в 57 000 акции;
- Продавачи на акции: 26 физически лица и 1 юридическо лице.

В резултат на горната сделка „Сирма Груп Холдинг“ АД вече притежава 100% от капитала на дружеството „Сайънт“ АД.

Инвестиции на „Сирма Солюшънс“ ЕАД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	30.09.2023	30.09.2023	31.12.2022	31.12.2022
		хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
„Сирма Бизнес Консултинг“ АД	България	1 374	54,08%	1 374	54,08%
„Датикум“ АД	България	1 359	59,09%	1 394	60,50%
„Сирма Ай Си Ес“ АД	България	279	93,00%	270	90,00%
Ес Ен Джи Технолоджи Сървисис	Великобритания	117	51,00%	117	51,00%
„Сирма АБ“	Швеция	9	100%	-	-
„Сирма Ай Ес Джи“ ООД	България	4	71,00%	4	71,00%

На 20.03.2023 г. „Сирма Солюшънс“ АД продаде 34 529 (тридесет и четири хиляди петстотин двадесет и девет броя поименни обикновени акции, всяка с номинална стойност от 1 /един/ лв от капитала на дъщерното си дружество „Датикум“ АД, на физическо лице за сумата от 34 529 (тридесет и четири хиляди петстотин двадесет и девет) лева. В резултат на горната сделка „Сирма Солюшънс“ АД вече притежава 59,09% от капитала на дружеството „Датикум“ АД.

На 26.04.2023 г. дъщерното дружество на „Сирма Груп Холдинг“ АД - „Сирма Солюшънс“ АД регистрира ново дъщерно дружество със 100% участие в Стокхолм, Швеция. Името на новото дружество е "Сирма АБ.

На 21.06.2023 г. бе сключена сделка за изкупуване от физическо лице на 9 000 акции броя поименни клас А акции в дъщерното дружество на „Сирма Солюшънс“ АД – „Сирма Ай Си Ес“ АД. В резултат на това „Сирма Солюшънс“ АД вече притежава 93% от капитала на „Сирма Ай Си Ес“ АД.

Инвестиции на „ЕнгВю Системс“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	30.09.2023	30.09.2023	31.12.2022	31.12.2022
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
ЕнгВю Системс Германия	Германия	Разработване на софтуерни пакети	235	100%	235	100%
ЕнгВю Системс САЩ	САЩ	Разработване на софтуерни пакети	190	100%	190	100%
ЕнгВю Латинска Америка	Бразилия	Разработване на софтуерни пакети	7	95%	7	95%
ЕнгВю Солюшънс Корп.	Канада	Разработване на софтуерни пакети	-	95%	-	-

На 03.04.2023 г. „ЕнгВю Системс София“ АД закупи 95% от регистрираното в Канада дружеството Engview Solutions Corp. (ЕнгВю Солюшънс Корп.).

На 21.07.2023 г. „ЕнгВю Системс София“ АД - дъщерно предприятие на “Сирма Груп Холдинг” АД, промени своето наименование на „ЕнгВю Системс“ АД.

Инвестиции на Сирма Груп Инк.:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	30.09.2023	30.09.2023	31.12.2022	31.12.2022
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
Сирма Ша	Албания	Софтуерни услуги	25	55%	25	55%

Инвестиции на „Сайънт“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	30.09.2023	30.09.2023	31.12.2022	31.12.2022
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
Сайънт Шпк. (РеСолюшънс)	Албания	Софтуерни услуги	256	100%	256	100%

На 05.04.2023 г. „РеСолюшънс“ - дъщерно предприятие на “Сайънт” АД в Албания, промени своето наименование на „Сайънт Шпк.“.

Инвестиции на „Сирма Иншуртех“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	30.09.2023	30.09.2023	31.12.2022	31.12.2022
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
„Ей Ар Ем Солошънс“ ЕАД	България	Софтуерни услуги	150	100%	150	100%

Инвестиции на „Ес Ей Ай“ АД:

На 05.07.2023 г. „Ес Ей Ай“ АД регистрира ново дъщерно дружество в Израел. Името на новото дружество е "САЙФОРТ". Капиталът на новото дъщерно дружество е 1 000 израелски шекела (340 лева), разпределен на 10 000 акции. „Ес Ей Ай“ АД е собственик на 70% от капитала.

Дружествата, които не са включени в консолидацията поради несъщественост са дъщерните дружества „ЕнгВю Системс Латинска Америка“ и „Сирма Ай Ес Джи“ ООД.

През третото тримесечие на 2023 г. са изплатени 404 хил.лв. дивиденди на неконтролиращото участие (2022 г. – 630 хил.лв.).

По-долу е представена обобщена финансова информация за „Сирма Груп Холдинг“ АД преди вътрешногрупови елиминации:

	30.09.2023	30.09.2022/ 31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	135 956	138 003
Текущи активи	47 060	48 093
Общо активи	183 016	186 096
Нетекущи пасиви	21 499	16 430
Текущи пасиви	21 289	26 068
Общо пасиви	42 788	42 498
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	135 144	138 603
Неконтролиращи участия	5 084	4 995
Приходи	69 741	79 482
Печалба за периода, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	1 211	(6 833)
Печалба за периода, отнасяща се до неконтролиращото участие	714	(919)
Печалба/(загуба) за периода	1 925	(7 752)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	1 757	7 319
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	9 462	14 406
Нетни парични потоци от финансова дейност	(17 506)	(7 893)
Нетен паричен поток	(6 287)	13 832

6. Инвестиции, отчетани по метода на собствения капитал

Инвестициите на Групата, отчетени по метода на собствения капитал включват асоциирани дружества.

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	на Основна дейност	30.09.2023 дял	31.12.2022 дял
---------------------------------	---	--------------------	----------------	----------------

Сирма Ей Ай АД	България	Софтуерни услуги	-	23,80%
----------------	----------	------------------	---	--------

На 30.03.2023 г. бяха финализирани всички действия по продажбата на акции от капитала на „Сирма Ей Ай“ АД, които бяха собственост на дъщерното дружество „Сирма Солюшънс“ АД, съгласно решение на Общото събрание на акционерите на мажоритарния собственик „Сирма Груп Холдинг“ АД от 15.02.2023 г., както следва:

- Дъщерно дружество, чиито акции са обект на разпореждане: “Сирма Ей Ай” АД;
- Дъщерно дружество собственик на миноритарния пакет акции: “Сирма Солюшънс” АД;
- Размер на миноритарния пакет обект на разпореждане: 23,80% от капитала на „Сирма Ей Ай“ АД;
- Стойност на сделката: 9 460 000 евро;
- Купувачи на акции:

Купувач	Вид акции	Брой акции	Покупна цена (евро)
Европейска банка за възстановяване и развитие, международна финансова институция с централа на Five Bank Street, London E14 4BG, United Kingdom (“ЕБВР”)	Обикновени	1 179 908	6 960 000
	Клас А	226 974	
ОТХ-Partner Korlatolf Felelossegu Tarsasag, унгарско дружество с ограничена отговорност с регистрационен номер 01-09-410198 и регистрирано седалище на 53 Alkotás utca, MOM Park C epeulet V. emelet, 1123 Budapest, Hungary (“PortfoLion”)	Обикновени	338 946	2 000 000
	Клас А	65 201	
Атанас Костадинов Киряков, член на Съвета на директорите на “Сирма Груп Холдинг” АД;	Обикновени	84 905	500 000
	Клас А	16 333	
Общо:		1 912 267	9 460 000

През третото тримесечие на 2023 г. и 2022 г. не са получавани дивиденди от асоциираните предприятия.

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици/ акционери на асоциираните предприятия.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с нейните инвестиции в асоциирани предприятия.

7. Дългосрочни финансови активи

	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност	336	336
	336	336

Дружеството от Групата „Сирма Бизнес Консултинг“ АД е закупило 3 дяла от Мадара Инвест Лтд. (Madara Invest Ltd.) по силата на договор от 02.04.2020 г. Мадара Инвест Лтд. (Madara Invest Ltd.) е дружество с ограничена отговорност, учредено и действащо в съответствие със законите на Англия и Уелс, регистрирано в Къмпанис Хаус на Обединеното Кралство под номер 11260272, с регистриран адрес Англия, Лондон, Е14 5AB, Уан Кенада Скуеър, Кенари Уорф, етаж 39. Акциите на Мадара Инвест Лтд. Не се котират на фондова борса.

Същността на бизнес моделът на Мадара Инвест Лтд. е изградена върху идеята за развитие на интегрирана FinTech група, която да създаде мост между традиционните финанси (включително банкови и други финансови услуги) и революционната FinTech екосистема. В основата на бизнес модела на компанията е разработването на иновативно FinTech решение, таргетиращо ритейл и бизнес клиенти, с фокус върху финансово изключени или недостатъчно обхванати от финансови услуги сегменти.

8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.9. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Интелигентна еволюция на организациите	Финансов сегмент	Системна интеграция	Общо
	30.09.2023 хил. лв.	30.09.2023 хил. лв.	30.09.2023 хил. лв.	30.09.2023 хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	29 049	10 159	20 615	59 823
Приходи на сегмента	29 049	10 159	20 615	59 823
Разходи за материали	(656)	(34)	(17 473)	(18 163)
Разходи за външни услуги	(6 814)	(1 085)	(1 296)	(9 195)
Разходи за персонал	(20 100)	(6 387)	(624)	(27 111)
Амортизация на нефинансови активи	(2 240)	(498)	(9)	(2 747)
Други разходи	(1 042)	(193)	(3)	(1 238)
Оперативна печалба на сегмента	(1 803)	1 962	1 210	1 369

	Интелигентна еволюция на организациите	Финансов сегмент	Системна интеграция	Общо
	30.09.2022 хил. лв.	30.09.2022 хил. лв.	30.09.2022 хил. лв.	30.09.2022 хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	31 685	9 178	17 254	40 259
Приходи на сегмента	31 685	9 178	17 254	40 259
Промяна на материалните запаси	20	-	-	20
Разходи за материали	(1 002)	(52)	(14 787)	(15 841)
Разходи за външни услуги	(7 428)	(616)	(1 430)	(9 474)
Разходи за персонал	(20 009)	(4 252)	(638)	(24 899)
Амортизация на нефинансови активи	(4 608)	(292)	(79)	(4 979)
Други разходи	(2 493)	(563)	(6)	(3 062)
Оперативна печалба на сегмента	(3 835)	3 403	314	(118)

Приходите на Групата от външни клиенти са разпределени по следните географски области:

	30.09.2023 хил. лв.	30.09.2022 хил. лв.
България (седалище на Групата)	33 753	23 678
САЩ	9 484	11 465
Великобритания	7 942	9 292
Други държави	8 644	13 682
Общо	59 823	58 117

9. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	26 083	31 104
Последваща оценка на репутация	169	-
Придобита репутация в резултат на бизнескомбинация	-	701
Отписана репутация в резултат на бизнескомбинация	-	(5 722)
Салдо към 30 септември/31 декември	26 252	26 083
Балансова стойност към 30 септември/31 декември	26 252	26 083

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които вероятно ще извлечат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията.

	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Сирма Солюшънс ЕАД	11 754	11 754
Сайънт	8 622	8 622
Ес Ей Ай АД (Онтотекст АД)	2 961	2 961
Сирма Груп Инк.	1 863	1 863
Сирма Иншуртех АД (Ти Би Ай Инфо АД)	747	611
Ес Енд Джи Англия	164	164
Ресолюшънс	123	90
ЕнгВю Бразилия	14	14
Сирма Бизнес Консултинг АД	4	4
Разпределение на репутацията към 30 септември/31 декември	26 252	26 083

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на базата на изчислената стойност в употреба към 31.12.2022 г., която включва детайлна 3-годишна прогноза и екстраполация на очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, като са използвани темповете на растеж, определени от ръководството. Темповете на растеж отразяват дългосрочните средни темпове на растежа за отрасъла на единиците, генериращи парични потоци. Дисконтовите фактори отразяват корекциите, свързани с пазарния риск и специфични рискови фактори на всеки сегмент.

Ключовите предположения на ръководството при изготвянето на теста за обезценка отразяват неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които Групата очаква да получи чрез използване на търговския опит, вътрешно-създадените търговски марки, позициите на българските и чуждите пазари и в крайно сметка базираните на тях очаквания за бъдещи продажби на единиците, генериращи парични потоци.

Освен тези предположения на ръководството не са известни към настоящия момент други възможни промени, които биха довели до корекции в неговите ключови оценки. Независимо от това, оценката на възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци варира в зависимост от дисконтовия фактор, но симулациите показват, че остава над балансовата стойност на репутацията при разумна промяна в ключовите предположения.

Ръководството е направило анализ на възстановимите стойности на единиците генериращи парични потоци като е взело под внимание и войната между Русия и Украйна върху дейността на единиците/дружества и очакваното въздействие върху тях в бъдеще. Всички инвестиции са в дружества развиващи дейност в сферата на информационни и комуникационни технологии, която е един от отраслите слабо засегнатите от Ковид кризата и войната между Русия и Украйна. При направената оценка за изготвянето на която е привлечен и независим лицензиран оценител, не са установени индикации за наличие на необходимост от отчитане на разходи за обезценка.

10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват сгради, транспортни средства, офис обзавеждане, машини и оборудване, компютърна техника, активи в процес на изграждане, активи с право на ползване и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Активи с право на ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2023 г.	7 826	366	680	2 362	5 043	20	3 041	910	20 248
Новопридобити активи	44	224	77	164	385	543	1 131	15	2 583
Отписани активи	-	-	-	-	(325)	(231)	(1 022)	-	(1 578)
Салдо към 30 септември 2023 г.	7 870	590	757	2 526	5 103	332	3 150	925	21 253
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2023 г.	(1 405)	(265)	(390)	(2 222)	(4 111)	-	(1 229)	(745)	(10 367)
Амортизация	(76)	(55)	(61)	(47)	(326)	-	(486)	(22)	(1 073)
Отписани активи	-	-	-	-	136	-	336	-	472
Салдо към 30 септември 2023 г.	(1 481)	(320)	(451)	(2 269)	(4 301)	-	(1 379)	(767)	(10 968)
Балансова стойност към 30 септември 2023 г.	6 389	270	306	257	802	332	1 771	158	10 285

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Активи с право на ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2022 г.	7 610	232	724	2 332	6 003	-	4 476	831	22 208
Придобити от бизнескомбинация	-	99	16	-	158	-	254	95	622
Новопридобити активи	216	79	69	49	581	20	745	48	1 807
Отписани активи	-	(43)	(4)	-	(785)	-	(881)	-	(1 713)
Отписани от бизнескомбинация	-	(1)	(125)	(19)	(914)	-	(1 553)	(64)	(2 676)
Салдо към 31 декември 2022 г.	7 826	366	680	2 362	5 043	20	3 041	910	20 248
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2022 г.	(1 235)	(165)	(351)	(2 098)	(5 100)	-	(1 440)	(739)	(11 128)
Придобити от бизнескомбинация	-	(76)	(10)	-	(144)	-	(169)	(10)	(409)
Амортизация	(170)	(67)	(85)	(140)	(423)	-	(757)	(27)	(1 669)
Отписани активи	-	42	6	-	784	-	266	-	1 098
Отписани от бизнескомбинация	-	1	50	16	772	-	871	31	1 741
Салдо към 31 декември 2022 г.	(1 405)	(265)	(390)	(2 222)	(4 111)	-	(1 229)	(745)	(10 367)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	6 421	101	290	140	932	20	1 812	165	9 881

Всички разходи за амортизация и са включени в „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи през третото тримесечие на 2023 г. и 2022 г.

11. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват продукти от развойна дейност, програмни продукти, права върху софтуерни модули, разходи за придобиване на НМДА и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Продукти от развойна дейност хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Права върху софтуерни модули хил. лв.	Разходи за придобиване на НМДА хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2023 г.	19 388	2 499	8 813	9 828	7 246	47 774
Новопридобити активи, закупени	-	-	231	1 625	-	1 856
Отписани активи	-	-	-	-	(88)	(88)
Трансфери	2 203	(725)	(448)	(632)	(398)	-
Въведени в експлоатация	2 341	-	-	(2 799)	458	-
Салдо към 30 септември 2023 г.	23 932	1 774	8 596	8 022	7 218	49 542
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	(15 626)	(1 774)	(4 938)	(2 786)	(1 944)	(27 068)
Амортизация	(960)	-	(388)	-	(326)	(1 674)
Отписани активи	-	-	-	190	18	208
Салдо към 30 септември 2023 г.	(16 586)	(1 774)	(5 326)	(2 596)	(2 252)	(28 534)
Балансова стойност към 30 септември 2023 г.	7 346	-	3 270	5 426	4 966	21 008

	Продукти от развойна дейност хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Права върху софтуерни модули хил. лв.	Разходи за придобиване на НМДА хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2022 г.	65 708	1 962	12 461	25 693	7 216	113 040
Новопридобити активи	3 436	-	815	3 167	-	7 418
Придобити от бизнескомбинация	-	813	-	174	46	1 033
Отписани от бизнескомбинация	(49 756)	(276)	(4 463)	(19 206)	(16)	(73 717)
Салдо към 31 декември 2022 г.	19 388	2 499	8 813	9 828	7 246	47 774
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	(16 428)	(1 962)	(6 444)	-	(1 482)	(26 316)
Придобити от бизнескомбинация	-	(61)	-	-	(46)	(107)
Амортизация	(2 314)	(27)	(1 097)	-	(425)	(3 863)
Загуби от обезценка	-	-	-	(2 786)	-	(2 786)
Отписани от бизнескомбинация	3 116	276	2 603	-	9	6 004
Салдо към 31 декември 2022 г.	(15 626)	(1 774)	(4 938)	(2 786)	(1 944)	(27 068)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	3 762	725	3 875	7 042	5 302	20 706

Продуктите от развойна дейност включват следните активи:

Customer Intelligence Platform (CIP)

Централизирането на транзакционните процеси от CIP в база данни както и използването на семантични технологии в извличането анализа и интерпретацията на данни от всички източници позволява 360° изглед и различни анализи които улесняват индивидуалното поведенческо таргетиране;

Извличане на допълнителна стойност от данните - вградените интелигентни алгоритми аналитични инструменти както и възможността за персонализирани решения съобразени с индивидуалните нужди на търговеца осигуряват ценни прозрения и информация. Фокусът върху данните дълбокото разбиране на клиентското поведение и мотивация заедно с безпроблемното управление на доставките към крайните клиенти ще помогнат на търговците да персонализират комуникацията подобряват потребителското преживяване и управляват лоялността на своите клиенти.

Packaging Suite е комплексен продукт. В основата му са разработени функционалности които са част от многофункционална софтуерна CAD система за опаковъчната индустрия. Част от тези функционалности се предоставят и като онлайн услуги чрез специално разработено API (application programming interface) което позволява на различни онлайн системи да визуализират изчисляват и моделират данни или чертежи. Различни интеграции или оформяне на нови продукти чрез обособени вече в компонент такива функционалности предоставят нови възможности за разработки на различни онлайн продукти платформи или портали. Такъв е примерът с вградени основни функционалности на CAD системата нейни библиотеки и модели в специализирана платформа за услуги в сферата на опаковките и печата в Китай.

Дългогодишно разработваната CAD система която обхваща няколко основни етапа от подготовката за серийно производство на опаковки от листови материали (картон велпапе и др.) се предлага като основен инструмент в производствените отдели на компании производителки на опаковки. Етапите са следните:

- 1/ Проектиране на единичната разгъвка на структурата на опаковката;
- 2/ Графично оформление на база интеграция с графичната система Adobe Illustrator
- 3/ Верификация и одобрение посредством триизмерно моделиране;
- 4/ Проектиране на специализирани инструменти за оптимизирано серийно производство и управление на специализирани машини за тяхното производство.

Продуктът който може да се инсталира директно в производствените отдели както на Windows така и на MAC OS е организиран на модулен принцип за да бъде по- гъвкаво ориентиран към различните типове крайни клиенти. Състои се от следните основни модули:

- Библиотека с готови дизайни на опаковки. Включва международно стандартизирани структури на опаковки от основните използвани материали (картон и велпапе) както и допълнително разработвани нестандартни опаковки.
- Библиотека с готови структури на дисплеи.
- Drafting with Parametric Components. Модул за структурен дизайн на разгъвка на опаковка. В този модул се дефинира структурата на желаната опаковка. Това може да стане или като се избере подходяща готова структура от библиотека на която се зададат желаните размери; или като се използва богатият набор от CAD инструменти и готови параметрични компоненти с помощта на които потребителят създава изцяло нова структура.
- Parametric Drafting (Synergy) — това е модул ориентиран към дизайнерите на оригинални структури на опаковки. С помощта на уникална собствена технология за вариационен и параметричен CAD може да се създаде бързо и лесно нов параметризиран стандарт — уникална структура на която лесно да бъдат задавани различни стойности на основните параметри при което тя променя размерите си като запазва своята цялост.
- Integration with Adobe Illustrator — модул за интеграция с продукт за графичен дизайн. Позволява интегрирането на разработената нова структура на опаковката със съответния графичен дизайн създаден в най-разпространения продукт за графичен дизайн Adobe Illustrator.
- 3D Presenter — модул за триизмерна визуализация на дизайна. Това е модул на верификация на дизайна преди да се продължи към реално производство. В този модул може да се генерира 3Д изображение на избраната структура съвместно с допълнително разработен графичен дизайн. Потребителят може да види напълно реалистично как би изглеждало крайното изделие както и да открие евентуални грешки в дизайна преди серийното производство.
- Layout Optimizer. Модул за оптимално разполагане на структурата върху лист. Потребителят може да избере между наличните материали с различни размери и субстрат както и съобразено с наличните машини за серийно щанцоване и да направи оптимално разполагане на структурата с цел максимален брой опаковки и минимален отпадък.

- Display Nesting — оптимално разполагане на компоненти от структурата на дисплеи с цел минимизиране на отпадъка.
- Master Canvas нов модул за създаване на отделни части на дисплея на едно място и за оптимизиране на създаването на иначе сложния и времеемък процес.
- One sheet nesting — нова функционалност за оптимизиране на листа по зададените графики(артикли) а не само по структура.
- CAM — модул за управление на машини с ЦПУ. С този модул се генерира специфичен файл на базата на който се управляват различни машини свързани с производствения процес — макетиращи плотери машини за огъване на ножове машини за рязане на шанц-форми др.
- Dieboard Design. Модул за генериране на шанц-форми. Шанц-формата е инструмент който се използва от машините за серийно производство на опаковки. Всяка шанца трябва да бъде съобразена с изискванията на наличната шанцовачна машина. В този модул потребителят разполага с богат инструментариум да създаде подходяща шанц форма и да я подготви за производство.
- Към процеса на серийното производство на опаковки спадат и няколко специализирани модула за специфични дейности свързани с високопроизводително и висококачествено шанцоване - Stripping Die Design Counterplate Design Vamish Blanket Design
- Project Organizer Cost Estimator. Това са модули обслужващи организацията на бизнес процесите свързани с производството на опаковки. С тяхна помощ фирмите ангажирани в производство на опаковки и/или шанц форми организират работата със своите клиенти поръчки и свързани файлове както и генериране на автоматизирано изчисляване на очакваната стойност на продукта на базата информацията от графичния файл.

Packaging Suite е софтуер ориентиран към глобалната ниша на производителите на опаковки и дисплеи. Потенциални клиенти за различни конфигурации от модули на продукта са рекламни агенции печатници фирми за опаковки фирми за производство на шанци. Продуктът поддържа потребителски интерфейс на всички основни световни езици и има практически неограничен пазарен обхват. С разработеното си API предоставя възможности на всички тези групи потребители да вградят в своите сайтове или платформи за връзка с крайните си клиенти елементи от производствените функционалности чрез които да подобрят както връзката клиент-производител така и да повишат ефективността на предоставяната услуга и цялостното производство.

С помощта на разработеното API и развития компонент за онлайн услуги се решават няколко основни бизнес проблем и на производителите на опаковки:

- Имат достъп до параметрични стандарти с което се елиминират грешки в дизайна на структурата;
- Предлаганата 3Д визуализация помага на крайните клиенти да се ориентират добре какво ще поръчал и как ще изглежда поръчката след производството;
- Оптимизира се и производството на база какво клиента е поръчал.

Целевият пазар на този компонент е глобален. Клиенти могат да бъдат произволни фирми за опаковки по света като тенденциите към дигитализация на производството и използване на дигитални печатни машини както и комбинирани машини за дигитален печат и серийно производство на опаковки предполагат бъдещо разширяване на пазарната ниша за него.

Measurement Suite е софтуер в който са вложени дългогодишни разработки и опит в тази индустрия като са генерирани няколко приложения с обща технология и код.

Технологията позволява софтуерът да работи с различни устройства за измерване проверка на качеството обработка на сканирано изображение което може да е профил вал или друг елемент значим за качеството на цялостното производство.

Разработена е специализирана функционалност за съвместно работещи Интернет и мобилно базирани приложения както и РС. На база автоматизиране и оптимизиране някои конкретни дейности по Контрол на качеството на серийна продукция при измервания с ръчни инструменти като шублери микрометри висотомери и др. се обхваща процесът на измерване предаване на данните от измервания и тяхното съхранение и последваща обработка. Обхващат се както традиционните начини за предаване на данни при ръчните измервателни инструменти (ръчно въвеждане на данните предаване посредством кабел) така и най-съвременните технологии — Блутут връзка между измервателния уред и мобилно устройство. Технологията може да се предлага като облачно базирана услуга на абонаментен принцип или като решение инсталирано на сървъри на клиента.

Включват се следните етапи при измерване с ръчен уред и пренос на данни в облака:

- Измервания от Оператор. Операторът разполага с мобилно устройство на което е инсталирано приложението. След логин в приложението получава достъп до библиотека от измервателни планове разпределени за него. Измервателните планове са визуализирани като чертежи на детайлите които следва да бъдат измерени. Операторът избира план и вижда чертежа със всички размери които следва да бъдат измерени и техните номинални стойности При стартиране на измервателния план започва един процес в който стъпка по стъпка трябва да бъдат измерени всички предвидени размери като за всяка стъпка има указания какъв инструмент трябва да се използва. Операторът следва определения ред на мерене и въвежда съответните актуални измерени стойности преди да премине напред. Ако инструментът с който мери разполага с блутут предаване на данни то измерените стойности се визуализират автоматично на екрана на мобилното устройство съответно с червен или зелен цвят в зависимост от това дали са в или извън толеранса спрямо номиналната стойност.
- При завършване на процеса от стъпки по съответния план данните от измерванията се изпращат към Интернет/облачното приложение където може да бъдат достъпни според зададените права с тях може да се генерират справки и отчети и други видове документация да се проверяват и проследяват резултати от работата на оператори изправност на инструменти да се генерират графики както и други способности да се следи качеството на продукцията. В интернет/облачното приложение може да се създават библиотеки от измервателни планове инвентар на инструменти да се администрират потребители и права на достъп.
- Desktop приложението от своя страна е предназначено за създаването на нови измервателни планове които да бъдат добавяни към библиотеката в Интернет приложението. Това е стандартно РС приложение в което може да се импортират графични файлове от най-разпространените в машиностроенето формати и на тяхна база да се създаде процес на последователно измерване на конкретни дименсии техните номинални стойности и толеранси кратки описания и конкретни инструкции към оператора на всяка една от стъпките.

Малко по-сложно е приложението на технологията по отношение на измервания на валови елементи при които се ползват вече специализирани машини. На специален стенд се монтира машинен вал който се завърта и изследва от редица оптически и сензорни датчици. Получената информация се изпраща към софтуера за да бъде анализирана и бъдат определени размерите и тяхното съответствие към зададени толеранси.

За специализирани машини които са разположени в условията на работа в индустриална среда като оптични измервателни системи базирани на стандартен скенер се ползва РС и сензорен монитор както и специализирания софтуер Measurement Suite за анализ на сканираното изображение генериране на отчети и документация както и съхранение и управление на информацията от измерванията.

Основни потребители са фирмите произвеждащи чрез екструзия изделия от алуминий пластмаси и др. материали. Основен етап в производствения цикъл при тези производства е поточното следене на качеството на продукцията. За целта се вземат отрязъци от произволни места от екструдираните изделия (профили) и се мерят прецизно според определени критерии.

Сканираното изображение на отрязъка от профил се обработва от софтуера и в рамките на секунди дава пълен отчет за съответствието на детайла към изискванията и допуските определени в системата. Продуктът позволява и ръчно сравняване на изображението спрямо идеален чертеж и откриване на отклонения.

Цялата информация от всички измервания се съхранява в модула MDC — Measurement Data Center — където по всяко време, може да се направи справка по резултати оператори измервателни машини и т.н. Възможна е и интеграция към други популярни специализирани софтуерни продукти за обработка на информация от измервания използвани в индустрията (SPC) или към стандартни ERP системи и др.

SIRMA CLOUD PLATFORM е платформа за управление на облачни среди:

- Управление на виртуализация в центъра за данни
- Управление на виртуализация на хранилища на данни (сторидж)
- Управление на ефективността на ресурсите
- Управление на разходите на ресурсите
- Управление на облак дистрибутиран в различни географски локации.

Ключовите функционалности включват:

FULLY PLATFORM INDEPENDENT (платформена независимост)

- ✓ Поддържа стандартни и висок клас хипервайзори сторидж мрежа и инструменти за наблюдение.
- ✓ Изграждане на облак базиран на KVM VMWare LXD.

HIGH AVAILABILITY AND BUSINESS CONTINUITY (висока надеждност и безопасност)

- ✓ Архитектура от тип High availability.
- ✓ Базата данни е разположена в HA конфигурация
- ✓ Предефинирано поведение в случай на отпадане на хост или виртуална машина с цел постигане на ценово ефективен аварийно решение.,

EDGE AND DISTRIBUTED CLOUD COMPUTING

- ✓ Динамично увеличаване на облачните ресурси с добавяне на отдалечени хардуерни или виртуални мощности.
- ✓ Автоматично осигуряване на отдалечени ресурси.

ADAPTABLE EXTENSIBLE AND INTEGRATABLE

- ✓ Модулна и разширяваща се архитектура.
- ✓ Настройващи се plug-in за интеграция с дата център услуги на трети страни.
- ✓ API за интеграция с инструменти от по-високо ниво като например таксуване и портали за самообслужване.

CAPACITY AND PERFORMANCE MANAGEMENT

- ✓ Управление на ресурсите за проследяване и ограничаване на използването на изчисления съхранение и мрежови ресурси.
- ✓ Динамично създаване на клъстери като пулове от хостове които споделят хранилища за данни и виртуални мрежи за балансиране на натоварването висока наличност и високоефективни изчисления.
- ✓ Динамично създаване на виртуални центрове за данни като напълно изолирани среди за виртуална инфраструктура при които група потребители под контрола на администратора на VDC могат да създават и управляват капацитет за изчисляване съхранение и мрежа.

VIRTUAL INFRASTRUCTURE MANAGEMENT AND ORCHESTRATION

- ✓ Управление на виртуална инфраструктура към корпоративни центрове за данни. Цялостно управление на жизнения цикъл на виртуалните ресурси.
- ✓ Пълнен контрол мониторинг и отчитане на ресурсите на виртуалната инфраструктура.

ACCOUNTING AND SHOWBACK

- ✓ Разпределение на разходите за ресурси м/у отделни звена групи и проекти в организацията.
- ✓ Наблюдение и контрол на разходите според, бизнес плана на проекта.
- ✓ Лесна интеграция с всяка система за фактуриране.

Cyber Security Management Platform

Платформите за киберсигурност са предназначени да осигурят на бизнеса начин да интегрира видимостта анализа и контрола на сигурността във всички слоеве за киберсигурност и източници на данни като същевременно подобряват защитата мащаба и производителността. Те представляват системи предназначени да осигурят централизирана и унифицирана платформа за екипите по сигурността за управление на киберсигурността на корпоративната мрежа. Чрез осигуряване на централизирана видимост и управление на политиката унифицираните системи за управление на сигурността увеличават максимално полезността на екипа по сигурност на организацията като минимизират загубеното време и пренебрегнатите заплахи създадени от необходимостта да се учат и наблюдават множество различни самостоятелни системи.

В резултат на това екипите по киберсигурност са в състояние да премахнат неефективността и да защитят по-ефективно своите мрежи и инфраструктура.

Платформата предоставя високопроизводителна мащабируема виртуална среда с много допълнителни опции като софтуер и услуги и по този начин осигурява на клиентите си цялостни решения за техните киберсигурност нужди.

Сирма мениджмънт репортинг включва процеси средства и технологии необходими за превръщането на данните в информация а информацията в знания и планове които предполагат бързи и ефективни бизнес действия и подпомагат процеса на вземане на решения.

Именно чрез разработената рипортинг система дружествата получават сигурна консистентна разбираема лесна за обработка и навременна информация която създава предпоставки за информирано решение.

Или:

- ✓ Подпомага вземането на ефективни и информирани решения;
- ✓ Превръща огромните обеми от данни в ценни изводи за бизнеса;
- ✓ Позволява достъп споделяне обработка и анализ на данни от точните хора в точното време и по предпочитания от тях начин;
- ✓ Предоставя единна версия на истината;
- ✓ Запазва знанието в компанията;
- ✓ Спестява време и усилия на ключови фигури в компаниите.

Сирма мениджмънт репортинг позволява на организациите да събират данни от вътрешни и външни източници да ги подготвят за анализи да се създават и изпращат заявки към тези данни и да се създават репорти информационни табла (дашборди) и визуализация на данни.

PSD2/2FA - 2FA е софтуерно решение създадено в резултат от европейско регулаторно изискване по, РЕГЛАМЕНТ (ЕС) No 910/2014 за електронна идентификация и удостоверителните услуги при електронни транзакции за намаляване на измамите по-голяма сигурност на онлайн плащанията и защита на идентичността.

Софтуерно решение за удостоверяване при което на потребител на електронно устройство или програма се предоставя достъп само след успешно представяне на две или повече доказателства с които се удостоверява като:

- Знание – нещо което клиента знае (Парола ПИН тайни отговори);
- Притежание – нещо което клиента притежава (Донгъл телефон хардуер);
- Персоналност – нещо което клиента е (Отпечатък лице очи глас ДНК).

PSD2 е софтуерно решение създадено в резултат от разширената Директива на Европейския съюз относно платежни услуги PSD2 Directive (EU) 2015/2366 и „Закона за платежните услуги и платежните системи. Осигурява:

- PSD2 listener back end server - връзката с външния за банката свят и имплементира изискванията на БИСТРА (Банкови Интерфейси за Стандартизирани Разплащания). Услугите на сървъра са налични 24x7.
- PSD2 module for consent management - модул за регистрация на клиентски сметки за работа с услугите по, PSD2 и респективно БИСТРА който е интегриран с ОБС (Основна Банкова Система).
- PSD2 module for transactions processing - модул за обработка на транзакции по PSD2 и респективно БИСТРА който е интегриран с ОБС (Основна Банкова Система).

Diabetes:M е мобилно приложение за проследяване на състоянието на хора страдащи от всички типове диабет или преддиабетно състояние. Чрез значително развитие на самонаблюдението и самоконтрол на пациента то намалява рисковете от усложнения свързани със заболяването и позволява на лекуващите специалисти да вземат бързи и информирани решения за терапията на пациента.

Diabetes:M има версии на български език за мобилни устройства с iOS Android както и за уеб браузър.

Приложението дава възможност на потребителите за следят всеки аспект от своето заболяване. Това им позволява да взимат по-добри решения в ежедневието си което води до по-добър контрол на нивата на кръвна захар и значително намалява опасността от критични ситуации.

Diabetes:M представлява подробен електронен дневник в който потребителите въвеждат всички данни важни за проследяването на моментното им състояние – проверки на кръвна захар приети медикаменти дози инсулин храна физически упражнения тегло кръвно налягане и резултати от лабораторни изследвания. При продължително използване събраните данни се анализират и показват подробно състоянието и възможните проблемни периоди в ежедневието на пациента.

Допълнителните функции като използване на изкуствен интелект за проследяване на ежедневието на потребителя и мощната система за напомняне значително спомагат за избягването на проблемни ситуации породени от разсейване и/или забравяне на прием на инсулин или медикаменти. Тези средства имат изключително благоприятен ефект за подобряване на дисциплината при спазването на предписаната терапия.

Приложението поддържа множество Bluetooth свързани устройства като глюкомери сензори и др. като предлага пълна или частична автоматизация при записването на данни.

Връзката с лекуващите специалисти е от жизнено важно значение за успешното управление на състоянието на болните от диабет. Diabetes:M е проектирано така че да дава на лекуващите специалисти възможно най-добре обобщен набор от данни събрани под формата на доклад за избран период.

Допълнително е разработен уеб-базиран модул (Diabetes:M Monitor) който позволява на лекари сестри и друг експертен персонал да следи състоянието на множество пациенти в пълен детайл в реално време без нужда от специализиран хардуер.

Medrec: M е интегрирана платформа за управление на здравето предназначена да отговори на спешната нужда от доставчици на здравно обслужване от ново поколение в съвременния свят.

Medrec: M предлага уникална комбинация от ориентирани към потребителя мобилни приложения за самонаблюдение както за основно проследяване на здравето така и за управление на хронични състояния (диабет и сърдечни заболявания) свързани с медицинската платформа Medrec: M. Така приложението помага на пациенти и клиники за дистанционно наблюдение и комуникация по единен унифициран начин.

Medrec: M за клиники

Medrec: M е базирана в облак платформа за управление на здравето която помага на клиниките и лекарите да се свързват с нови пациенти и да комуникират със съществуващите чрез една интегрирана система използвайки изчерпателни функционалности за телемедицина като чат и видео както и възможност за достъп до споделени данни от пациенти.

Medrec: M мобилно приложение

Medrec: M е безплатно мобилно приложение където потребителите записват здравни данни създават планове за прием на лекарства съхраняват документи проследяват симптомите си и могат да използват набор от лекари и клиники за да резервират час за отдалечени консултации и да получават здравни съвети и новини.

Cardiias: M мобилно приложение

Приложението помага на хора със сърдечни заболявания или други сърдечно-съдови проблеми да следят кръвното си налягане прием на лекарства и друга жизненоважна информация.

Сирма ICS Platform

Платформата има отворена архитектура и модулна структура което позволява гъвкаво и адаптивно управление на продукта. Платформата използва защита чрез SSL сертификат с цел защита неприкосновеността на данните на клиентите.

1. Калкулиране и издаване на полици в реално време (чрез интеграция) с потвърдени от застрахователната компания отстъпки/завишения.

- ✓ „Гражданска отговорност на автомобилистите“ – Интеграция с 9 компании
 - ✓ „Каско“ – Интеграция с 1 компания (Групама)
 - ✓ „Имущество“ – Интеграция с 3 компании (Алианс ЗАД България Групама).
 - ✓ „Помощ при пътуване“ – Интеграция с 4 компании (Уника Живот Групама ДЗИ и ЗАД България).
 - ✓ Застраховки Злополука (Туристическа) към ЗАД България.
- Регистрация на всички останали видове полици
 - Регистриране на всички видове анекси
 - Автоматично подновяване на полици както през интеграция така и за ръчно регистрирани полици

RISK SCORE TOOLBOX (RSTBOX)

„Сирма Бизнес Консултинг“ АД създава свое иновативно решение за подпомагане на риск звената в Банките като им осигури инструмент с който да могат да управляват и да наблюдават: КПМ (кредит портфолио модел) Очаквано Неизпълнение (PD) LGD (загуба в случай на неизпълнение) EAD (Размер на Експозицията в случай на неизпълнение) идентификатор на контрагента за всяка транзакция.

CEGATE решение

CEGATE е интегрирано софтуерно решение с web базиран интерфейс за управление и доставка на клиентска информация от различни публично и регулирано достъпни държавни източници които предоставят специализирана информация на физически лица или фирми. Източниците на данни не са лимитирани до: НОИ БНБ НАП TP RegiX и др. Системата е разработена на база трислойна архитектура и предоставя на крайните потребители възможност за пълно функционално управление на данни за клиенти на финансовата институция. Решението имплементира всички добри практики при управление и обработка на лични данни и тяхната защита. В допълнение предоставя възможности за REST комуникация и имплементация на всички съобщения. **CEGATE** е модулно базирано решение и предоставя възможност освен за работа през потребителски интерфейс и за реализация на комуникация и изпълнение на операции заявки и транзакции през APIs.

DiGiBANK решение

DiGiBANK е интегрирано софтуерно решение с web базиран интерфейс за управление на разнородни банкови услуги и операции от дистанция и на база глобалната интернет среда (www). Системата разработена на база трислойна архитектура и предоставя на крайните клиенти (single page) интерфейс. Решението имплементира всички добри практики при реализация на процесите за работа на крайни потребители от разстояние като подsigурява пълното ниво на сигурност и удостоверяване на автентичност на крайните ползватели. създаване и докладване на отчетни форми. **DiGiBANK** е модулно базирано решение и предоставя възможност освен за работа през потребителски интерфейс и за реализация на комуникация и изпълнение на операции заявки и транзакции през APIs.

REXPRESS решение

REXPRESS е интегрирано софтуерно решение с web базиран интерфейс за управление на Банкови законови отчети към БНБ и ЕЦБ. Системата разработена на база трислойна архитектура и имплементира всички добри практики при реализация на процесите за създаване и докладване на отчетни форми. При обменна на отчетите, се ползват всички насоки и действащи нормативи валидни за финансовите институции в европейски съюз и РБ. **REXPRESS** е модулно базирана и предоставя пълна информация и отчетни форми по шифри и присъщи реквизити или атрибути които са установени регулатора в утвърдените формати и периодичност.

SCARDS решение

SCARDS е интегрирано софтуерно решение с web базиран интерфейс за управление на Банкови карти. Системата реализирана на база трислойна архитектура и имплементира всички добри практики при реализация на процесите в живота на банковата карта като платежен инструмент и свързаните с това финансови трансфери (транзакции). При обменна на транзакции се ползва ISO 8583.

UBXPAYMENTS решение

UBXPAYMENTS е интегрирано софтуерно решение с web базиран интерфейс за управление на банкови плащания услуги и операции. Системата разработена на база трислойна архитектура и предоставя на крайните потребители възможност за пълно функционално управление на платежния процес. Решението имплементира всички добри практики при управление и обработка на платежни инструкции на база файлов обмен на съобщения в различни формати: MTMXXML ISO20022. В допълнение предоставя възможности за REST комуникация и имплементация на всички съобщения.

Sirma InSuite

Sirma InSuite представлява цялостно решение за управление на бизнеса в застрахователната сфера базирано на платформата „без код“ на глобалната технологична компания за low-code/no-code CRM системи и управление на бизнес процеси Creatio. То ползва стандартните директно интегрирани CRM функционалности на Creatio свързани с обслужването на клиентите маркетинга и продажбите като ги надгражда с допълнително разработени такива свързани с администрирането и управлението на основни застрахователни процеси.

Това е първият самостоятелно разработван продукт на компанията които интегрира професионалната експертиза на екипа на Сирма Иншуртех по отношение на създаването и имплементирането на съвременни технологични корпоративни решения и дългогодишния опит във финансовата небанкова сфера най-вече застрахователния сектор.

Продуктът има за цел да помогне на застрахователните компании лесно да интегрират CRM решение със съществуващите застрахователни системи, което ще доведе до автоматизация на част от бизнес процесите и ще повиши ефективността като едновременно с това подобри клиентското преживяване и повиши удовлетвореността им.

sHRedy

sHRedy представлява информационна система за създаването и съхраняването на електронни документи в трудовото досие на работника или служителя отговаряща на изискванията на НВИССЕДТДРС. След завършването ѝ информационната система ще се предлага като абонаментен софтуерен продукт на осигурители които желаят да водят трудовите досиета на своите служители под формата на електронни трудови досиета.

Чрез информационната система ще могат да бъдат създавани подписвани с електронен подпис разменяни между страните по трудовото правоотношение и съхранявани всички видове електронни документи по чл. 6 ал. 1 от НВИССЕДТДРС.

Информационната система ще дава възможност в нея да бъдат качвани (upload) и съхранявани документи подадени на хартиен носител чрез снемане на електронен образ от тях със сканиращо устройство във вид и по начин позволяващи разчитането и съхранението им съгласно чл. 11 ал. 2 от НВИССЕДТДРС. Тази възможност ще бъде налична за всички категории документи по чл. 6 ал. 1 от НВИССЕДТДРС съществуващи на хартиен носител а не само за такива които са „подадени“ от работника/служителя.

Информационната система вече дава възможност да се ползва и чрез разработеното мобилно приложение; позволява използването на разработения вграден ChatBot когато има неясноти в действията които трябва да бъдат предприети от работника/бъдещия служител/работодателя.

Групата няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 30 септември 2023 г. или 31 декември 2022 г.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

12. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	31 декември 2022 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	30 септември 2023 г. хил. лв.
Нетекущи активи			
ДМА и нематериални активи	327	13	340
Обезценка на нематериални активи	(279)	279	-
Обезценка на инвестиции	(300)	201	(99)
Текущи активи			
Материални запаси	(4)	-	(4)
Търговски и други вземания	(128)	(20)	(148)
Нетекущи пасиви			
Задължения към персонала	(58)	-	(58)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(162)	-	(162)
Лихви от слаба капитализация	(20)	-	(20)
Задължения по лизингови договори	(7)	-	(7)
Неизползвани данъчни загуби	(320)	-	(320)
	(951)	473	(478)
Отсрочени данъчни (активи)	(1 278)		(818)
Отсрочени данъчни пасиви	327		340

Отсрочените данъци за сравнителния период 31.12.2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви / (активи)	31 декември 2021 г. хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	Признати в капитала хил. лв.	31 декември 2022 г. хил. лв.
Нетекущи активи				
ДМА и нематериални активи	45	282	-	327
Обезценка на нематериални активи	-	(279)	-	(279)
Обезценка на инвестиции	(56)	(244)	-	(300)
Текущи активи				
Материални запаси	(3)	(1)	-	(4)
Търговски и други вземания	(29)	(99)	-	(128)
Нетекущи пасиви				
Задължения към персонала	(23)	(35)	(5)	(58)
Текущи пасиви				
Задължения към персонала	(82)	(80)	-	(162)
Лихви от слаба капитализация	(20)	-	-	(20)
Задължения по лизингови договори	(7)	-	-	(7)
Неизползвани данъчни загуби	(39)	(281)	-	(320)
	(214)	(737)	(5)	(951)
Отсрочени данъчни (активи)	(259)			(1 278)
Отсрочени данъчни пасиви	45			327

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

13. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Стоки	1 555	437
Материали и консумативи / резервни части	82	123
Материални запаси	1 637	560

Материалните запаси към 30 септември 2023 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

14. Търговски и други вземания

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Търговски вземания, брутно	17 817	16 592
Предплащания	2 507	6 167
Обезценка на търговски вземания	(187)	(187)
Търговски и други вземания	20 137	22 572

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(187)	(213)
Загуба от обезценка	-	(114)
Отписани суми (несъбираеми)	-	140
Салдо към 30 септември/ 31 декември	(187)	(187)

15. Предплащания и други активи

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Предплатени разходи	427	301
Данъчни вземания	460	90
Други вземания	-	315
Нефинансови активи	887	706

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Парични средства в банки и в брой	14 747	20 934
Блокирани парични средства	71	212
Пари и парични еквиваленти	14 818	21 146

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена в консолидираните финансови отчети на Групата.

17. Предоставени заеми

На 17.05.2022 г. дружеството от Групата „Сирма Бизнес Консултинг“ АД е предоставило заем на физическо лице в размер на 150 хил. лв. при лихва ОЛП + 3%. Няма обезпечение по заема.

18. Собствен капитал

18.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Сирма Груп Холдинг АД състои от 59 360 518 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	30.9.2023 Брой акции	31.12.2022 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции: В началото на годината	59 360 518	59 360 518
Брой издадени и напълно платени акции	59 360 518	59 360 518
Общ брой акции	59 360 518	59 360 518

Списъкът на основните акционери на „Сирма Груп Холдинг“ АД е представен, както следва:

Акционери	Брой акции към 30.09.2023	Брой акции към 30.06.2023	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	% от капиталовите права*
Георги Първанов Маринов	5 380 748	5 380 748	1 лв.	5 380 748 лв.	9,06%	9,32%
Цветан Борисов Алексиев	4 965 753	4 965 753	1 лв.	4 965 753 лв.	8,37%	8,60%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,23%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,14%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,48%
Иво Петров Петров	3 531 992	4 013 920	1 лв.	3 531 992 лв.	5,95%	6,12%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,39%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,77%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,73%
Емилиана Илиева Илиева	1 985 209	1 985 209	1 лв.	1 985 209 лв.	3,34%	3,44%
Деян Николов Ненов	1 790 748	1 790 748	1 лв.	1 790 748 лв.	3,02%	3,10%
Атанас Костадинов Киряков	1 487 524	1 487 524	1 лв.	1 487 524 лв.	2,51%	2,58%
Явор Людмил Джонев	1 292 746	1 292 746	1 лв.	1 292 746 лв.	2,18%	2,24%
Росен Иванов Маринов	1 265 795	1 265 795	1 лв.	1 265 795 лв.	2,13%	2,19%
ДФ Адванс Инвест	971 345	411 895	1 лв.	971 345 лв.	1,64%	1,68%
Петър Николаев Коняров	872 803	872 803	1 лв.	872 803 лв.	1,47%	1,51%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,49%
УПФ „Доверие“ АД	802 126	802 126	1 лв.	802 126 лв.	1,35%	1,39%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,29%
Асен Крумов Нелчинов	641 349	641 349	1 лв.	641 349 лв.	1,08%	1,11%
Други	12 703 721	12 781 243	1 лв.	12 703 721 лв.	21,40%	19,22%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

*Процент от капиталовите права представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

Към 30.09.2023 г. общият размер на изкупените собствени акции на Групата е 1 603 346 броя акции (2,70% от капитала на „Сирма Груп Холдинг“ АД) в размер на 1 589 295,50 лв., разпределен както следва:

- Към 30.09.2023 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД притежава 1 570 407 бр. (30.06.2023 г. – 1 539 746 бр.) собствени акции с номинална стойност 1 570 407 лв. На 25.01.2023 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 1 398 900 свои акции на средна цена от 0,71 лева за акция, на обща цена от 993 219 лева. На 27.06.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 50 000 свои акции на средна цена от 0,677638 лева за акция на обща цена от 33 881,92 лева. На 28.06.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 6 000 свои акции на средна цена от 0,65 лева за акция на обща цена от 3 900 лева. На 03.08.2023 „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 30 661 свои акции на средна цена от 0,70 лева за акция на обща цена от 21 462,70 лева.
- „Ес Ей Ай“ АД („Онтотекст“ АД) притежава 550 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 643,50 лв. Дружеството няма новопридобити собствени акции през отчетния период.
- „Сирма Солюшънс“ АД притежава 32 389 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 18 245 лв. Дружеството няма новопридобити собствени акции през отчетния период.

18.2. Премийен резерв

Премийният резерв в размер на 3 165 хил. лв. е формиран от емисии и обратно изкупуване на акции, както и първоначална оценка на апортирани дълготрайни активи.

18.3. Други резерви

	Законови резерви, резерв от преизчисление и други резерви хил. лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	5 282
Формиране на резерви	282
Други изменения на капитала	(679)
Салдо към 30 септември 2023 г.	4 885
	Законови резерви, резерв от преизчисление и други резерви хил. лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	2 759
Формиране на резерви	2 523
Салдо към 31 декември 2022 г.	5 282

19. Провизии

Провизиите представляват провизии за гаранционна поддръжка по договор в размер на 77 хил. лв. (31.12.2022 г.: 77 хил. лв.).

20. Възнаграждения на персонала

20.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	30.09.2023 хил. лв.	30.09.2022 хил. лв.
Разходи за заплати	(25 794)	(24 161)
Разходи за социални осигуровки	(2 919)	(2 751)
Разходи за персонала	(28 713)	(26 912)

20.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	400	400
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	400	400
Текущи:		
Задължения по провизирани допълнителни възнаграждения	402	284
Задължения за заплати	1 811	1 919
Задължения за социални осигуровки	577	572
Задължения за неизползван отпуск	1 623	1 198
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	4 413	3 973

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2023 г. Краткосрочните задължения към персонала възникват главно във връзка с и натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение по чл.222 ал.2 и ал.3 от Кодекса на труда, служителят има право на:

* обезщетение, поради болест, в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание.

* обезщетение, след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването - в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

21. Получени заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.	30.06.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	623	5 238	-	7 707
Лихви по банкови заеми	-	13	-	-
Общо балансова стойност	623	5 251	-	7 707

Всички заеми са деноминирани в български лева. Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност

Банка	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита (лв.)	Оставащо задължение към 30.09.2023 (лв.)	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	Лева	4 025 000	315	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2025	Офис № 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 19 20 21 от офис сграда Цариградско шосе 135 София, собственост на „Сирма Груп Холдинг“ АД + залог върху вземанията
„Обединена Българска Банка“ АД "КВС Банк България" ЕАД	Револвираща кредитна линия	Лева	4 000 000	-	28.10.2020	РЛП+1.4 пункта но не по-малко от 1.5% годишно	20.9.2025	
	Овърдрафт	Лева	290 000	290 000	25.7.2022	3.10%	30.9.2023	-
„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	Лева	2 800 000	-	15.12.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.5 пункта но не по-малко от 1.5%	15.12.2024	Залог на вземания
„Уникредит Булбанк АД	Овърдрафт	Лева	2 080 000	-	15.12.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.5пункта но не по-малко от 1.5%	15.12.2024	Залог на вземания
„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	Лева	500 000	-	18.5.2020	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +3.5 пункта но не по-малко от 3.5%	8.8.2024	Залог на вземания
„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	Лева	500 000	-	7.4.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.3 пункта но не по-малко от 1.3%	7.4.2025	Залог на вземания
„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	Лева	1 000 000	-	15.12.2020	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.3 пункта но не по-малко от 1.3%	15.12.2024	Залог на вземания
„Уникредит Булбанк“ АД	Банков револвиращ кредит	Лева	250 000	250 000	15.12.2020	ОДИ+1.3 процента но не по-малко от 1.3% годишно	15.12.2023	Залог върху вземания

На 12.04.2023 г. „Сирма Груп Холдинг“ АД извърши пълно предсрочно погасяване на три свои инвестиционни банкови кредити в това число главници в размер на 4 356 154 (четири милиона триста петдесет и шест хиляди сто петдесет и четири) евро. В резултат дружеството няма кредитна задължнялост по инвестиционни кредити към настоящия момент.

Към 30.09.2023 г. Сирма Груп Инк. отчита задължения по кредитни карти в размер 83 хил. лв.

22. Задължения по лизингови договори

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	1 426	1 287
Задължения по лизингови договори – текуща част	621	590
Задължения по лизингови договори	2 047	1 877

Групата наема сгради и превозни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (вижте пояснение 10).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

23. Търговски и други задължения

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Търговски задължения	7 513	2 634
Финансови пасиви	7 513	2 634
Данъчни задължения (с изключение на данъци върху дохода)	945	948
Други задължения – нетекуща част	113	28
Нефинансови пасиви	1 058	976
Текущи и нетекущи търговски и други задължения	8 571	3 610

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

24. Приходи от договори с клиенти

Групата представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии и географски региони:

	Приходи от продажба на ИТ оборудване				Приходи от предоставяне на услуги				Общо
	България	Европа	САЩ	Други страни	България	Европа	САЩ	Други страни	
30.09.2023 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	17 072	2 203	57	313	15 477	13 358	9 426	1 553	59 459
Време на признаване на прихода	17 072	2 203	57	313	15 477	13 358	9 426	1 553	59 459*
<i>В определен момент</i>	17 072	2 203	57	313	-	-	-	-	19 645
<i>С течение на времето</i>	-	-	-	-	15 477	13 358	9 426	1 553	39 814

	Приходи от продажба на ИТ оборудване				Приходи от предоставяне на услуги				Общо
	България	Европа	САЩ	Други страни	България	Европа	САЩ	Други страни	
30.09.2022 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	12 057	3 347	1	778	11 226	15 392	11 381	2 509	56 691
Приходи от договори с клиенти	12 057	3 347	1	778	11 226	15 392	11 381	2 509	56 691
Време на признаване на прихода	12 057	3 347	1	778	-	-	-	-	16 183
<i>В определен момент</i>	-	-	-	-	11 226	15 392	11 381	2 509	40 508
<i>С течение на времето</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*Поради продажба на контролен пакет акции, консолидираните приходи през отчетния период не включват приходите на „Сирма Ей Ай“ АД, за разлика от същия период на 2022 г.

Продуктови линии	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Софтуерни услуги	27 867	26 481
Продажба на ИТ оборудване	19 638	16 183
Абонаменти	3 816	3 258
Поддръжка	2 065	1 270
Лицензи	1 900	3 775
Облачни услуги	1 210	1 015
Консултантски услуги	1 180	2 160
Системна интеграция	316	465
Други	1 467	2 084
	59 459	56 691

25. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Приходи от финансираня	17	975
Други приходи	334	440
	351	1 415

26. Печалба от продажба на нетекущи активи

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Приходи от продажба	1 256	12
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(1 243)	(1)
Печалба от продажба на нетекущи активи	13	11

27. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Ел. енергия	(450)	(849)
Системна интеграция	(298)	(410)
Компютърни компоненти	(36)	(47)
Офис консумативи	(37)	(40)
Инвентар	(93)	(37)
Рекламни материали	(17)	(24)
Гориво за автомобили	(25)	(23)
Хигиенни материали	(19)	(16)
Части за ремонт на автомобили	(4)	(6)
Отопление	(8)	(6)
Вода	(5)	(5)
Материали за поддръжка и ремонт на офиса	(7)	(3)
Консумативи за компютри	(2)	(3)
Вложени материали в системи	(2)	(1)
Други	(8)	(1)
	(1 011)	(1 471)

28. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	30.9.2023	30.9.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Софтуерни услуги	(3 935)	(1 929)
Консултантски услуги	(1 644)	(2 035)
Услуги на подизпълнители по проекти	(1 025)	(1 386)
Реклама и маркетинг	(608)	(1 134)
Абонаменти	(385)	(458)
Наем на софтуерен лиценз	(313)	(253)
Посреднически услуги	(195)	(93)
Хостинг	(155)	(500)
Поддръжка и ремонт на офиса	(146)	(59)
Семинари и обучение	(129)	(170)
Комисионни и такси	(115)	(766)
Наеми по краткосрочни договори	(112)	(70)
Мобилни телефони	(106)	(79)
Застраховки	(74)	(98)
Охрана	(73)	(59)
Свързаност	(55)	(54)
Интернет	(54)	(50)
Одит	(49)	(38)
Куриерски, транспортни	(37)	(56)
Набиране на персонал	(37)	(44)
Почистване	(36)	(43)
Административно обслужване	(9)	(17)
Паркинг	(4)	(5)
Поддръжка и ремонт на автомобили	(4)	(1)
Нотариални такси	(2)	(6)
Граждански договори	-	(5)
Други	(123)	(113)
	(9 425)	(9 521)

29. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	30.9.2023	30.9.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Социални разходи	(459)	(299)
Командировки	(282)	(216)
Представителни разходи	(155)	(118)
Местни данъци и такси	(71)	(62)
Дарения	(38)	(8)
Обезценка на вземания	(37)	(87)
Разходи без документи по Зсч	(24)	(19)
Обезценка на инвестиция	-	(2 229)
Други	(172)	(24)
	(1 238)	(3 062)

30. Капитализирани разходи

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Разходи за възнаграждения	1 602	2 013
Разходи за външни услуги	230	47
	1 832	2 060

31. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Разходи по валутни операции	(168)	(132)
Разходи за лихви по заеми	(127)	(222)
Разходи за лихви НАП	(6)	(9)
Разходи за лихви по финансов лизинг	(3)	(3)
Други финансови разходи	(99)	(120)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(403)	(486)
Финансови разходи	(403)	(486)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Приходи от валутни операции	94	543
Приходи от лихви	50	203
Приходи от операции с финансови активи	8	-
Други финансови приходи	1	-
Финансови приходи	153	746

32. Загуба на акция

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход/загуба на акция, както и нетната загуба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	30.9.2023	30.9.2022
Печалба, подлежаща на разпределение (в хил. лв.)	(110)	(5 109)
Средно претеглен брой акции (хил.)	57 984	59 257
Основен доход на акция (в лв. за акция)	(0,0019)	(0,0862)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциирани предприятия, други дружества под общ контрол и ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат в брой.

Сделки с други свързани лица

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Продажби:		
- стоки	178	230
- услуги	101	187
Покупки:		
- стоки	31	-

Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	586	579
Разходи за социални осигуровки	9	12
Общо възнаграждения	595	591

34. Разчети със свързани лица в края на периода

	30.9.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Текущи		
Вземания от:		
- други свързани лица под общ контрол		
- заеми	437	311
- търговски вземания	3	10
- обезценка на търговски вземания	-	(3)
- асоциирани предприятия		
- търговски и други вземания	-	53
- обезценка на други вземания	-	(39)
- заеми	-	114
- обезценка на заеми	-	(114)
- ключов управленски персонал		
- търговски и други вземания	43	72
- заеми	-	14
Общо текущи вземания от свързани лица	483	418
Общо вземания от свързани лица	483	418
Нетекущи		
Задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол		
- търговски и други задължения	106	4
- ключов управленски персонал		
- други задължения	14	13
- дивиденди	694	403
- заем	77	77
Общо текущи задължения към свързани лица	891	497
Общо задължения към свързани лица	891	497

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на вземания от свързани лица може да бъде представено по следния начин:

	30.9.2023 хил. лв.	30.9.2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(156)	(1 391)
Загуби от обезценки	-	(42)
Събрани обезценени вземания	-	1 277
Салдо към 30 септември/31 декември	(156)	(156)

35. Безналични сделки

През периода няма осъществени безналични сделки.

36. Условни активи и условни пасиви

През периода няма предявени гаранционни и правни искиове към Групата.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на дъщерни и асоциирани предприятия.

Предприятието майка е гарант по кредити на свързани лица, както следва:

Получател на кредита	При банка	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита в лева	Оставащо задължение към 30.09.2023 в лева	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
„Сирма Солюшънс“ АД	„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	лева	4 025 000	315	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2025	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на имоти
„Сирма Солюшънс“ АД	„Обединена Българска Банка“ АД	Револвираща кредитна линия	лева	4 000 000	-	28.10.2020	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.5% годишно	20.09.2025	Залог на вземания
„Сирма Солюшънс“ АД	Уникредит Булбанк АД	Овърдрафт	лева	2 080 000	-	15.12.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.5пункта, но не по-малко от 1.5%	15.12.2024	Залог на вземания
„Сайънт“ АД	„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	лева	500 000	-	18.05.2020	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +3.5 пункта, но не по-малко от 3.5%	08.08.2024	Залог на вземания
„Сайънт“ АД	„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	лева	500 000	-	07.04.2022	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.3 пункта, но не по-малко от 1.3%	07.04.2025	Залог на вземания
„Енгвю Системс София“ АД	„Уникредит Булбанк“ АД	Овърдрафт	лева	1 000 000	-	15.12.2020	Приложимия за съответен период на олихвяване променлив лихвен индекс +1.3 пункта, но не по-малко от 1.3%	15.12.2024	Залог на вземания
„Сирма Медикъл Системс“ АД	„Уникредит Булбанк“ АД	Банков револвиращ кредит	лева	250 000	250 000	15.12.2020	ОДИ+1.3%(но не по-малко от 1.3% годишно)	15.12.2023	Залог на вземания
„Сирма Иншуртех“ АД	„КВС Банк България“ ЕАД	Овърдрафт	лева	290 000	290 000	25.07.2022	3,10%	30.09.2023	Залог на вземания

Правни искиове

Срещу Групата няма заведени правни искиове.

37. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:			
Дългосрочни финансови активи	7	336	336
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски вземания	14	17 630	16 405
Вземания от свързани лица	34	483	418
Предоставени заеми	17	150	150
Пари и парични еквиваленти	16	14 818	21 146
		33 081	38 119
		33 417	38 455
Финансови пасиви	Пояснение	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми в т.ч.:			
нетекучи	21	-	7 707
текущи	21	632	5 251
Задължения по лизингови договори в т.ч.:			
нетекучи	22	1 426	1 287
текущи	22	621	590
Търговски и други задължения	23	7 513	2 634
Задължения към свързани лица в т.ч.:			
текущи	34	891	497
		11 083	17 966

Вижте пояснение 4.18 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 38.

38. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 37. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

38.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс лихвен риск както и риск от промяната на конкретни цени което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

С разгръщането на икономическите последици от войната в Украйна се породи силен инфлационен натиск. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2022 г. спрямо периода януари - декември 2021 г. е 15,3 на сто. Прогнозите са инфлацията да остане висока в краткосрочен план. В средносрочен план с ребалансирането на енергийния пазар се очаква несигурността да намалее и инфлацията да спадне към края на 2023 г. До втората половина на 2025 г. отслабващият натиск от енергийните цени и другите разходи наред с мерките на ЕЦБ по паричната политика би трябвало да върнат инфлацията към целевото равнище.

Очакваното задържане на нивото на инфлацията, ще продължи да въздейства върху поддържане на високи нива на покупните цени на стоките и услугите, които използва Групата, което би могло да доведе до неочаквано свиване на потребителското търсене и съответно върху бъдещите приходи.

38.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата деноминирани главно в щатски долари и британски лири излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск Групата следи паричните потоци които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Въпреки неголемия размер на финансови инструменти в чужда валута въздействието на общата икономическа обстановка и динамиката на международните пазари биха могли да окажат влияние което да доведе до неочаквани изменения на щатския долар и това да повлияе финансовите резултати на Групата в бъдеще.

38.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране.

През 2023 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

38.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	Пояснение	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата:			
Дългосрочни финансови активи	7	336	336
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски и други финансови вземания	14	17 630	16 405
Вземания от свързани лица	34	483	418
Предоставени заеми	17	150	150
Пари и парични еквиваленти	16	14 818	21 146
		33 081	38 119
		33 417	38 455

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Ръководството на Групата е извършило анализ на разчетите с контрагентите си както и потенциалния ефект върху кредитното им качество в т.ч. от гледна точка на формиране на обоснован размер на очакваните кредитни загуби съгласно възприетия модел за определянето им в съответствие с МСФО 9. На база извършения анализ и при отчитане на събираемостта на вземанията си ръководството счита, че в краткосрочен план не са налични индикации за влошаване на кредитното качество на контрагентите както и че към настоящия момент не са налице основания за промяна на модела за калкулиране на очаквани кредитни загуби включително и поради липсата на достатъчно надеждни данни. Дългосрочните перспективи и потенциални ефекти върху събираемостта и кредитното качество на разчетите са обект на постоянен мониторинг и актуализация от страна на ръководството.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по сделки.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

38.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и публично търгувани ценни книжа, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 30 септември 2023 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

30 септември 2023 г.	Текущи		Нетекучи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	109	523	-	-
Задължения по лизингови договори	459	162	1 369	57
Търговски и други задължения	3 682	-	-	-
Задължения към свързани лица	891	-	-	-
Общо	5 141	685	1 369	57

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекучи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	2 626	2 625	7 707	-
Задължения по лизингови договори	306	305	1 123	198
Търговски и други задължения	2 634	-	-	-
Задължения към свързани лица	497	-	-	-
Общо	6 063	2 930	8 830	198

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	30.09.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Собствен капитал	82 702	90 382
Общо задължения	17 394	31 956
- Пари и парични еквиваленти	(14 818)	(21 146)
Нетен дълг	2 576	10 810
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	32.1:1	8.36:1

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на собствениците, да върне капитал на акционерите/ собствениците, да емитира нови акции/ дялове или да продаде активи, за да намали задълженията си. Групата не е променяла целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

40. Събития, настъпили след датата на междинния консолидиран финансов отчет

Обратно изкупуване на акции от дружеството

С решение на Общото събрание на акционерите на „Сирма Груп Холдинг“ АД от 09.01.2023 г., „Сирма Груп Холдинг“ АД изкупи обратно 210 000 свои акции на средна цена от 0,76 лева за акция на обща цена от 159 600 лева. Акциите представляват 0,35% от капитала на дружеството. Покупката бе извършена на Българска фондова борса – София АД и вписана в Акционерната книга на дружеството на 02.10.2023 г.

Намаляване на капитала на дъщерна фирма

На 23.10.2023 г., в съответствие с решение на Общото събрание на акционерите, капиталът на „Сирма Солюшънс“ се намали на основание чл.200, т.2, във връзка с чл.187г, от ТЗ чрез обезсилването на 703 589 броя общо акции с номинална стойност 10 (десет) лева всяка, от които: 15 000 броя са клас А, 62 172 броя са клас Б и 626 417 броя са обикновени, собственост на „Сирма Солюшънс“ АД. Акциите са придобити от дружеството чрез обратно изкупуване от акционери. Капиталът на дружеството се намали от 35 370 800 на 28 334 910 лева. Компанията стана 100% собственост на „Сирма Груп Холдинг“ АД.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

